

Guia docent

230451 - ALG - Àlgebra Lineal i Geometria

Última modificació: 29/04/2020

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona

Unitat que imparteix: 749 - MAT - Departament de Matemàtiques.

Titulació: GRAU EN ENGINYERIA FÍSICA (Pla 2011). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2020

Crèdits ECTS: 6.0

Idiomes: Castellà, Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Barja Yañez, Miguel Angel

Altres: Plans Berenguer, Bernat

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

1. Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre àlgebra lineal, geometria; geometria diferencial, càlcul diferencial i integral, equacions diferencials ordinàries i en derivades parcials, probabilitat i estadística.
2. Capacitat per escollir mètodes numèrics i d'optimització adequats per resoldre problemes de física i enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements d'algorísmica numèrica i optimització.

Genèriques:

2. CAPACITAT PER IDENTIFICAR, FORMULAR I RESOLDRE PROBLEMES D'ENGINYERIA FÍSICA. Capacitat per identificar, formular i resoldre problemes d'enginyeria física amb iniciativa, presa de decisions i creativitat. Desenvolupar mètodes d'anàlisi i solució de problemes de forma sistemàtica i creativa.

Transversals:

1. COMUNICACIÓ EFICAC ORAL I ESCRITA - Nivell 1: Planificar la comunicació oral, respondre de manera adequada les qüestions formulades i redactar textos de nivell bàsic amb correcció ortogràfica i gramatical.
3. APRENTATGE AUTÒNOM - Nivell 1: Dur a terme les tasques encomanades en el temps previst, tot treballant amb les fonts d'informació indicades, d'acord amb les pautes marcades pel professorat.

METODOLOGIES DOCENTS

Les hores de classe setmanals es distribueixen en tres sessions teòriques i dues de problemes. A les classes teòriques s'exposen els continguts del programa, i s'acompanyen amb exemples i demostracions.

A les classes de problemes es proposen diferents solucions a problemes relacionats amb els continguts de l'assignatura i es discuteixen amb l'alumnat.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu general de l'assignatura és que l'alumnat aprengui els conceptes bàsics de l'àlgebra lineal i de la geometria afí i euclidiana i arribi a manipular-los amb destresa. Més específicament, es demanarà destresa i domini teòric de:

- Espai vectorial, dependència lineal, bases, dimensió subespais, sumes i interseccions.
- Operacions amb matrius, rangs, resolució de sistemes d'equacions lineals i teorema de Rouché Frobenius. Determinants.
- Aplicacions lineals, nucli i imatge, injectivitat, exhaustivitat. Subespais invariants. Valors i vectors propis d'endomorfismes. Diagonalització.
- Productes escalars, normes i angles. Bases ortonormals. Projeccions. Endomorfismes simètrics i teorema espectral. Matrius ortogonals i unitàries.
- Espai afí, independència de punts. Sistemes de referència. Varietats lineals i posicions relatives. Distàncies, ortogonalitat, àrees i volums.

HORES TOTS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	85,0	56.67
Hores grup gran	65,0	43.33

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

1. Espais Vectorials

Descripció:

Cossos. El cos dels nombres complexos. Polinomis i factoritzacions.
Espais vectorials. Combinacions lineals, independència. Bases i dimensions. Subespais, suma, intersecció. Fòrmula de Grasmann.
Suma directa i subespais complementaris. Rang de matrius i sistemes de equacions lineals. El teorema de Rouché-Frobenius.
Determinants.

Dedicació: 32h

Grup gran/Teoria: 7h

Grup mitjà/Pràctiques: 8h

Activitats dirigides: 4h

Aprenentatge autònom: 13h

2. Aplicacions Lineals

Descripció:

Aplicacions lineals. Nucli i Imatge. Mono, epi i isomorfismes. Matriu d'una aplicació lineal. Subespais invariants.

Dedicació: 28h

Grup gran/Teoria: 7h

Grup mitjà/Pràctiques: 4h

Activitats dirigides: 4h

Aprenentatge autònom: 13h

3. Diagonalització

Descripció:

Vectors i valors propis. Polinomi característic. Criteri de diagonalització. Teorema de Cayley-Hamilton. Introducció a la forma reduïda de Jordan.

Dedicació: 30h

Grup gran/Teoria: 8h

Grup mitjà/Pràctiques: 5h

Activitats dirigides: 4h

Aprenentatge autònom: 13h

4. Espais Euclidis i Unitaris

Descripció:

Formes bilineals, sesquilineals i quadràtiques. Producte escalar, norma i angle. Espai Euclidi. Bases ortonormals, Gramm-Schmidt. Teorema de Projecció. Endomorfismes simètrics i Teorema Espectral. Isometries. Matrius Ortogonals. Espai unitari i matrius unitàries.

Dedicació: 29h

Grup gran/Teoria: 8h

Grup mitjà/Pràctiques: 4h

Activitats dirigides: 4h

Aprenentatge autònom: 13h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Es proposa una avaluació continuada (AC) basada en la realització d'un examen parcial a meitat de quadrimestre (EP), i la participació de l'alumne a classe de problemes (P).

L'examen final (EF) constarà d'una part dedicada a avaluar les destreses més mecàniques i calculístiques, una part de problemes i una part teòrica de síntesi o reflexió.

La nota final serà el resultat de: $NF = \max \{0.3 EP + 0,05 P + 0.65 EF, EF\}$

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Als exàmens (parcial i final) l'alumne no pot portar cap tipus de material i/o apunts.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Castellet, M.; Llerena, I. Àlgebra lineal i geometria. 4a ed. Bellaterra: Publicacions de la UAB, 2000. ISBN 847488943X.

- Hernández, E. Álgebra y geometría. 2a ed. Wilmington, Delaware, EUA; Madrid: Addison Wesley Iberoamericana; UAM, 1994. ISBN 847488943X.

Complementària:

- Audin, M. Geometry. Berlin: Springer Verlag, 2003. ISBN 3540434984.